

Projekt

z dnia 21 listopada 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**206
UCHWAŁA NR VIII/...../24
RADY MIASTA KROSNA**

z dnia 29 listopada 2024 r.

w sprawie uchwalenia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1, ust. 2, ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.), art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krosna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

**Miejski program profilaktyki
i rozwiązywania problemów
alkoholowych oraz przeciwdziałania
narkomanii na 2025 rok**

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025, zwany dalej Programem, skierowany jest do wszystkich mieszkańców miasta Krosna, bez względu na to czy z problemem uzależnień od alkoholu, narkotyków czy uzależnień behawioralnych mają do czynienia w życiu prywatnym czy zawodowym, czy też nie. Program jest dokumentem stanowiącym część polityki społecznej miasta Krosna, wpisującym się w główne kierunki profilaktyki i działań mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych w obszarze uzależnień. Jego istotą jest przeciwdziałanie uzależnieniom, których podłoże i sposób powstawania są podobne bez względu na rodzaj substancji czy czynności wywołujących nałogi. W tym kontekście charakter podejmowanych działań w zakresie profilaktyki jest wspólny dla wszystkich uzależnień. Integracja programów uzależnień takich jak: alkoholizm, narkomania i uzależnień behawioralnych oraz wieloletni charakter Programu pozwolą efektywniej zarządzać działaniami w tym obszarze. Program został opracowany zgodnie z drugim celem operacyjnym – Profilaktyka uzależnień, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

I. Dane wyjściowe do programu

Krosno jest miastem liczącym wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. – 43 110 mieszkańców. Aby zobrazować skalę zjawiska uzależnień na tle innych problemów społecznych posłużono się danymi z: Powiatowego Urzędu Pracy w Krośnie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie, Komendy Miejskiej Policji w Krośnie, Poradni Odwykowej w Krośnie wraz z oddziałem odwykowym oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Miejscu Piastowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Krośnie dysponuje danymi osób ubiegających się o pomoc społeczną określającymi przyczyny trudnej sytuacji, w tym uzależnienia.

Tabela nr 1. Najczęstsze przyczyny kwalifikujące do pomocy społecznej

Przyczyna Rok	bezrobocie	długotrwała choroba	niepełno- sprawność	bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych	problem alkoholowy	narkomania
2020	335	587	392	123	183	2
2021	328	582	381	127	170	2
2022	262	550	387	108	135	2
2023	236	511	382	114	105	2
2024 I - VI	175	406	362	83	93	2

Źródło: MOPR Krosno

Wprawdzie głównymi przyczynami kwalifikującymi do udzielenia pomocy w mieście Krośnie są: długotrwała choroba i niepełnosprawność, jednakże również problem alkoholowy stanowi jedną z głównych przesłanek ubiegania się o pomoc z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie. Dane MOPR Krosno pokazują, że na przestrzeni ostatnich kilku lat problem alkoholowy (jako przyczyna kwalifikująca do udzielenia pomocy społecznej) utrzymuje tendencję zniżkową, lecz nie stanowi to wyjątku wśród innych problemów społecznych. Niekoniecznie oznacza to jednak spadek problemów, m. in. ze względu na bardzo niskie kryteria dochodowe w pomocy społecznej, część osób pozostała poza systemem wsparcia ze strony państwa. Przejście tych problemów poza obręb możliwości konfrontowania się z nimi przez systemy „pomocowe”, powoduje niestety pogłębianie się ich oraz niekorzystne oddziaływanie na innych członków społeczeństwa. W kolejnych latach spodziewać się należy nasilenie się tych problemów oraz powstanie nowych.

Podkreślić należy, że rodziny wykazujące problem alkoholowy są objęte zarówno szeroką pomocą ze strony pracowników socjalnych, jak również działaniami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie. Pomoc ta jest skierowana nie tylko wobec osoby nadużywającej alkoholu, lecz obejmuje także wszystkich członków rodziny osoby uzależnionej. Marginalna, w kontekście innych problemów społecznych, wydaje się być narkomania. Jednakże należy pamiętać, że jako przyczyna udzielenia pomocy finansowej z tego tytułu musi zostać potwierdzona opinią biegłych w zakresie uzależnienia.

Problem alkoholowy na przestrzeni analizowanych lat stanowi istotną, co do częstotliwości występowania przyczynę, która kwalifikuje osoby i rodziny do pomocy społecznej. Osoby uzależnione od alkoholu często prowokują awantury domowe.

W rodzinach, w których ujawniono problem przemocy domowej często występuje nadużywanie alkoholu przez sprawców przemocy, co jest bezpośrednią przyczyną zaburzenia funkcjonowania rodziny.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Krośnie regularnie podejmują interwencje wobec osób używających alkoholu i narkotyków. Poniższe dane nie stanowią rzeczywistego obrazu ogółu interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkotyków, ponieważ nie każda interwencja wymaga przeprowadzania badania stanu trzeźwości.

Tabela nr 2. Liczba interwencji wobec osób znajdujących się pod wpływem alkoholu oraz narkotyków

2020 r.	257
2021 r.	319
2022 r.	205
2023 r.	247 w tym: 177 dot. mężczyzn 70 dot. kobiet
Styczeń 2024 r- czerwiec 2024 r.	62 w tym: 48 dot. mężczyzn 14 dot. kobiet

Źródło: KMP Krosno

Powyższa tabela wskazuje, że problem nadużywania określonych substancji chemicznych posiada tendencję wzrostowo - spadkową, natomiast sam fakt występowania negatywnych skutków społecznych używania tych substancji stanowi podstawę do wnioskowania, że osoby wobec których podejmowane są interwencje mogą mieć problem z uzależnieniem w przyszłości.

Z danych Poradni Odwykowej Wojewódzkiego Szpitala Podkarpackiego im. Jana Pawła II w Krośnie wynika, że z terenu miasta Krosna ilość osób zarejestrowanych celem podjęcia leczenia odwykowego przedstawia się następująco:

- 2023 r. – 68 osób, w tym 56 mężczyzn i 12 kobiet,
- wg stanu na 30.06.2024r. – 52 osoby, w tym 40 mężczyzn i 12 kobiet.

Terapię odwykową w systemie ambulatoryjnym:

1. podjęło odpowiednio:

- w 2023 r. – 68 osób, w tym 56 mężczyzn i 12 kobiet,
- wg stanu na 30.06.2024r. 52 osób, w tym 40 mężczyzn i 12 kobiet;

2. ukończyło odpowiednio:

- w 2024 r. – 61 osób, w tym 50 mężczyzn i 11 kobiet,
- wg stanu na 30.06.2024 r. 35 osób, w tym 24 mężczyzn i 11 kobiet;

Terapię odwykową w systemie stacjonarnym:

1. podjęło odpowiednio:

- w 2023 r. – 105 osób, w tym 84 mężczyzn i 21 kobiet,
- wg stanu na 30.06.2024r. 87 osób, w tym 69 mężczyzn i 18 kobiet;

2. ukończyło odpowiednio:

- w 2023 r. – 53 osoby, w tym 41 mężczyzn i 12 kobiet,
- wg stanu na 30.06.2024 r. 58 osób, w tym 43 mężczyzn i 15 kobiet.

Ponadto w 2023 r. ze wsparcia Poradni Odwykowej korzystało 7 osób współuzależnionych oraz 5 osób z syndromem DDA (były to wyłącznie kobiety).

Zgodnie natomiast z informacjami otrzymanymi z Poradni Leczenia Uzależnień w Miejscu Piastowym, ilość osób z terenu Miasta Krosna zarejestrowanych celem podjęcia leczenia odwykowego przedstawia się następująco:

- 2023 r. – 85 osób, w tym 71 mężczyzn i 14 kobiet,
- wg stanu na 30.06.2024r. – 60 osób, w tym 53 mężczyzn i 7 kobiet.

Terapię odwykową w systemie ambulatoryjnym podjęło:

- w 2023 r. – 85 osób, w tym 72 mężczyzn i 13 kobiet,
- wg stanu na 30.06.2024r. 60 osób, w tym 53 mężczyzn i 7 kobiet.

Terapię odwykową w Poradni Leczenia Uzależnień w systemie ambulatoryjnym ukończyło odpowiednio:

- w 2023 r. – 10 osób, w tym 7 mężczyzn i 3 kobiety,
- wg stanu na 30.06.2024r. 6 osób, w tym 5 mężczyzn i 1 kobieta.

Ponadto ze wsparcia Poradni Odwykowej korzystało:

- w 2023 r. 10 osób współuzależnionych (8 kobiet oraz 2 mężczyzn) i 4 kobiety z syndromem DDA;
- wg stanu na 30.06.2024r. 11 osób współuzależnionych (9 kobiet oraz 2 mężczyzn) i 4 kobiety z syndromem DDA.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, że dane te nie odzwierciedlają rzeczywistego rozmiaru problemu alkoholowego mieszkańców miasta Krosna, gdyż nie uwzględniają osób, które nadużywając alkoholu nie są świadome problemu, bądź go ukrywają. Zaznaczyć należy również, iż problem uzależnienia jest niejednokrotnie ukrywany przez członków rodzin osób nadużywających, które w obliczu wstydu bądź zakłopotania istniejącą sytuacją dążą do tego, by problem alkoholizmu nie wyszedł poza ramy rodziny. Potwierdzają to rozmowy z członkami rodzin osób uzależnionych (rozmowy telefoniczne, rozmowy w czasie zgłaszania osób z alkoholowym problemem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych). Członkowie rodzin uzależnionych wielokrotnie informują członków Komisji, iż sam problem trwa od wielu lat, jednak nie był on dotychczas nigdzie zgłaszany z uwagi na nadzieję, iż osoba uzależniona sama, bądź przy pomocy rodziny poradzi sobie z nałogiem.

Poniższa tabela ilustruje ilość wniosków skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie o wszczęciu procedury zmierzającej do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela nr 3. Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych latach 2020 – 2024

Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych latach 2021 - 2024	
Rok	Liczba wniosków
2021	90
2022	74
2023	93
Styczeń – wrzesień 2024	88

Źródło: Własne

Osoby nadużywające alkoholu zgłaszane są do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez członków rodzin, osoby spoza tego kręgu, a także przez instytucje. Poszczególnych wnioskodawców oraz liczbę dokonanych przez nich zgłoszeń w okresie od stycznia 2024 r. do września 2024 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 4. Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych latach okresie od stycznia 2024 do września 2024 z podziałem na rodzaj wnioskodawcy

Wnioskodawca	Liczba zgłoszeń
Komenda Miejska Policji w Krośnie	25
Straż Miejska w Krośnie	4
Dział Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie	10
Pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie	15
Pracownik Działu Pieczy Zastępczej i Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie	1
Członkowie rodzin – mąż/ żona	6
Członkowie rodzin – dzieci	3
Członkowie rodzin – rodzice	12
Członkowie rodzin – rodzeństwo	2
Partner / partnerka osoby uzależnionej	2
Osoby z otoczenia osoby uzależnionej – np. sąsiedzi	1
Kierownik schroniska dla bezdomnych mężczyzn w Krośnie	4
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	2
Dodatkowo 1 wniosek został przekazany przez Gminą Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rymanowie – z uwagi na przeniesienie się do miasta Krosna osoby uzależnionej	

Po wpłynięciu wniosku zostaje wszczęta procedura zmierzająca do zmotywowania osoby do podjęcia terapii odwykowej. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mają przeświadczenie, iż dane które posiada Komisja nie odzwierciedlają rzeczywistego rozmiaru problemu alkoholowego mieszkańców miasta Krosna, gdyż (analogicznie jak już wyjaśnione to zostało w akapicie poświęconym danym z Poradni

Odwykowej w Krośnie i Poradni Leczenia Uzależnień w Miejscu Piastowym) nie uwzględniają one osób nadużywających alkoholu - nieświadomych problemu, a także osób, które ukrywają go, wstydzą, boją się o nim mówić, bądź tkwią w przekonaniu, iż poradzą sobie bez pomocy psychoterapeutów uzależnień.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są powołani przez Prezydenta Miasta Krosna. W skład w/w Komisji wchodzi osoby zawodowo lub społecznie związane z zagadnieniem problemu alkoholowego, w tym pracownicy Urzędu Miasta Krosna oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mieści się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie, który jednocześnie prowadzi jej obsługę organizacyjną i księgową. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych swoje zadania realizuje poprzez pracę dwóch zespołów motywujących do podjęcia terapii odwykowej, jednego zespołu kontrolnego oraz zespołów doraźnie powoływanych, których zadaniem jest opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do głównych zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą:

1. Inicjowanie, współpraca przy opracowaniu, opiniowanie Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
2. Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krosna w sprawie ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży w Gminie Miasto Krosno.
3. Podejmowanie działań motywujących i informacyjno – edukacyjnych wobec osób wzywanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków ich rodzin.
4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
5. Prowadzenie rozmów z członkami rodzin osoby uzależnionej od alkoholu, zmierzających do podejmowania przez nich leczenia współuzależnienia.

6. Udzielanie informacji mieszkańcom miasta Krosna na temat procedury zobowiązania do leczenia odwykowego oraz systemu leczenia uzależnień telefonicznie oraz w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie.
7. Uczestniczenie w pracach zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”, uczestniczenie w pracach grup diagnostyczno – pomocowych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi działania ukierunkowane na pomoc osobom i rodzinom uwikłanym w problem uzależnienia, między innymi poprzez:

1. udzielanie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu w formie niepieniężnej, aby uniknąć marnotrawienia przyznanych środków,
2. świadczenie pracy socjalnej zmierzającej do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do dobrowolnego skorzystania z terapii odwykowej,
3. realizowanie projektów socjalnych skierowanych m. in. do dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy,
4. podejmowanie działań motywujących do podjęcia terapii odwykowej przez osoby z problemem alkoholowym,
5. prowadzenie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin (w poprzednich latach Punkt Pomocy Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin), zlokalizowanego w Krośnie, ul. Legionów 8, świadczącego profesjonalną pomoc dla wszystkich osób dotkniętych problemem alkoholowym (zarówno osób uzależnionych jak i członków ich rodzin),
6. prowadzenie Działu Interwencji Kryzysowej świadczącego kompleksową pomoc na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji, w szczególności dotkniętych problemem przemocy domowej, w tym osobom nadużywającym alkoholu i ich rodzinom.

Zgodnie z uchwałą nr LIX/1334/18 Rady Miasta Krosna z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie ustalenia liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży w Gminie

Miasto Krosno z późn. zm. ustalono łącznie 465 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

1) 155 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:

- 65 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – według stanu na 30.09.2024 r. wydano 55 zezwoleń,

- 45 zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - według stanu na 30.09.2024 r. wydano 42 zezwolenia,

- 45 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu - według stanu na 30.09.2024 r. wydano 35 zezwoleń,

2) 310 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:

- 110 zezwoleń do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – według stanu na 30.09.2024 r. wydano 104 zezwoleń,

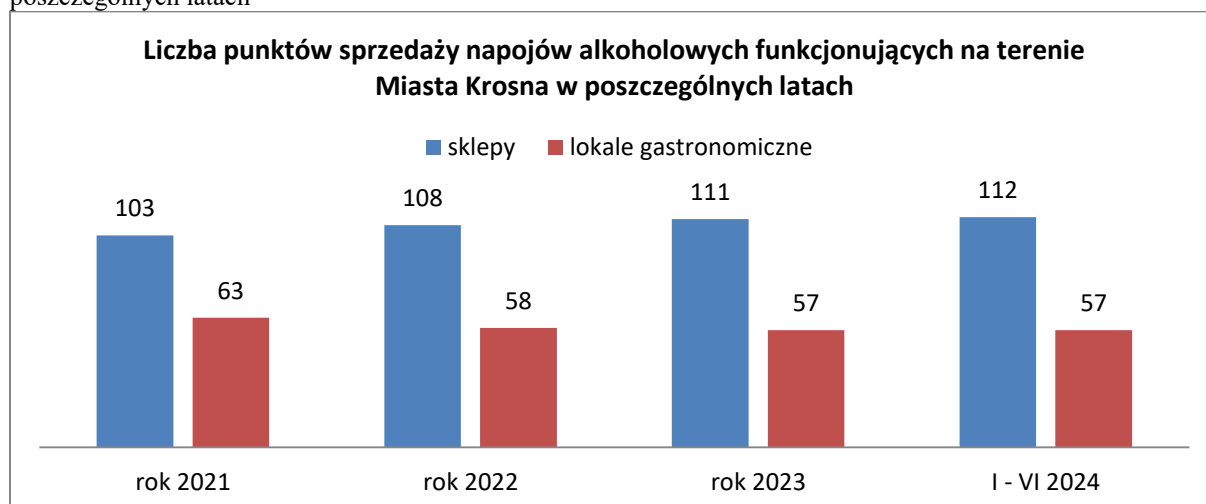
- 100 zezwoleń powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – według stanu na 30.09.2024 r. wydano 100 zezwoleń,

- 100 zezwoleń powyżej 18% zawartości alkoholu – według stanu na 30.09.2024 r. wydano 100 zezwoleń.

Według stanu na dzień 30.09.2024 r. na terenie Gminy Miasto Krosno funkcjonowało 169 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (112 sklepów i 57 lokali gastronomicznych), które dysponowały łącznie 439 zezwoleniami (304 w sklepach i 135 w lokalach gastronomicznych).

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są po spełnieniu wymogów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, po złożeniu wniosku z odpowiednimi dokumentami oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Krosna, i w ramach posiadanego limitu punktów sprzedaży.

Wykres nr 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie Miasta Krosna w poszczególnych latach

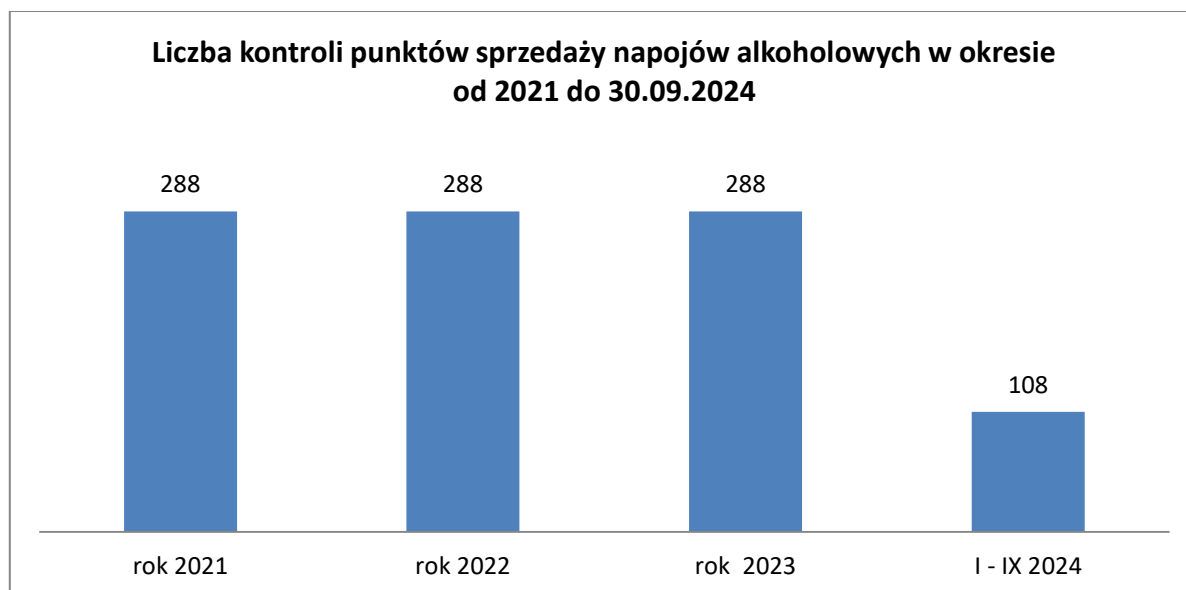

Źródło: własne

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z przyznanego zezwolenia. Przedmiotem kontroli jest przestrzeganie zasad sprzedaży napojów alkoholowych oraz warunków korzystania z zezwolenia na ich sprzedaż określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzane są we wszystkich ww. punktach, co najmniej jeden raz w roku, na podstawie posiadanych przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych upoważnień do kontroli. Kontrole są przeprowadzane częściej w punktach, gdzie występowały nieprawidłowości m.in. polegające na zgłoszeniach o zakłócaniu ciszy i spokoju w ich bezpośrednim otoczeniu, braku dokumentów wymaganych przez kontrolujących, nieprawidłowościach w dokumentacji oraz w nowo otwartych punktach sprzedaży napojów alkoholowych. Podejmowane są również działania informacyjno – edukacyjne, przeznaczone zarówno dla przedsiębiorców, jak i dla sprzedawców w zakresie przepisów dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych.

Wykres nr 2. Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w okresie od 2021 do VI 2024

Źródło: własne

Niższa liczba przeprowadzonych kontroli w okresie od 01.01.2024 r. do 30.09.2024 r. w stosunku do poprzednich lat wynika ograniczeniem z dwóch do jednego zespołu kontrolującego punkty sprzedaży na terenie Gminy Miasto Krosno. Nie wpłynęło to wystąpienie negatywnych zjawisk.

Przeprowadzono działania z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych, w tym prowadzenie badania typu „Tajemniczy Klient”, dotyczącego sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku. Badanie przeprowadzono w 60 punktach sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) na terenie Gminy Miasto Krosno.

Wdrożono także działania w formie warsztatów edukacyjno-profilaktycznych dotyczących kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu i środków psychoaktywnych. Z warsztatów skorzystało 26 klas w 5 krosnieńskich szkołach ponadpodstawowych. Zajęcia obejmowały tematy związane z bezpieczeństwem na drodze, pogłębieniem wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu i substancji psychoaktywnych na kierowanie samochodem. Poruszona została tematyka kształtowania prawidłowych postaw prozdrowotnych oraz wskazano prawnokarne konsekwencje związane z powyższą tematyką.

Zostały również zakupione materiały profilaktyczne, wykorzystywane w trakcie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym seniorów.

W ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii działa Placówka Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski” z filiami dla dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym. Programy opiekuńczo – wychowawcze realizowane w świetlicach działających na terenie miasta Krosna zapewniają dzieciom efektywny sposób spędzania czasu wolnego, pomoc w odrabianiu lekcji, dożywianie, zajęcia plastyczne, muzyczne i rekreacyjno-sportowe. Poprzez realizowanie w Placówce Wsparcia Dziennego programu profilaktycznego wzmacniana jest u dzieci i młodzieży asertywność, jak również umiejętność radzenia sobie z agresją i konfliktami. Dzieci i młodzież uczą się współpracy w grupie, planowania czasu przeznaczonego na naukę, zabawę i wypoczynek, nawiązują przyjaźnie i trwałe relacje z rówieśnikami i wychowawcami. W 2023 r. ww. formą wsparcia objęto łącznie 161 dzieci.

Dane w układzie tabelarycznym przedstawiają problem przemocy domowej na terenie miasta Krosna i podejmowane działania wobec osób działających na szkodę najbliższych pod wpływem alkoholu.

Tabela nr 5. Skala zjawiska przemocy domowej w okresie od 2021 r. do VI 2024 r.

Rok Dane	2021	2022	2023	I-VI 2024
Liczba Niebieskich Kart	103	72	137	62
Liczba rodzin objętych procedurą NK	130	77	143	102
Liczba sprawców przemocy	130	77	147	108

Zródło: MOPR Krosno

Ponadto 3 mężczyzn w 2023 r., wobec których toczyło się postępowanie przed MKRPA ukończyło program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy domowej, natomiast w pierwszej połowie 2024 r. ww. program ukończyło 6 mężczyzn.

Tabela nr 6. Liczba wniosków skierowanych przez Dział Interwencji Kryzysowej MOPR o spowodowanie leczenia odwykowego

Rok	2021	2022	2023	I-VI 2024
Wnioski				
Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	7	3	10	8

Zródło: MOPR Krosno

Z informacji zawartych w danych Działu Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Krośnie wynika, że wiele osób stosujących przemoc domową nadużywa alkoholu, pod wpływem którego dopuszcza się zachowań mających znamiona przemocy domowej. Podczas prac grup diagnostyczno - pomocowych wyznaczonych do podejmowania działań wobec rodzin uwikłanych w przemoc domową, ustala się bieżącą sytuację i plan pomocy dla rodziny. Członkowie grup diagnostyczno - pomocowych wnioskuje do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej o konieczność złożenia wniosku o wszczęcie procedury zmierzającej do zobowiązania osoby do podjęcia leczenia odwykowego.

W ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, osobom borykającym się z problemem uzależnienia od czynności (uzależnienia behawioralne), a także osobom współuzależnionym, które np. ze względu na swoją pracę zawodową nie mogą korzystać z pomocy terapeutycznej w Poradni Odwykowej (w godzinach popołudniowych) umożliwia się dostęp do poradnictwa specjalistycznego, prawnego oraz konsultacji indywidualnych i psychologicznych w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin przy ul. Legionów 8 w Krośnie, w którym prowadzone są:

- konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz pijących ryzykownie i szkodliwie,
- konsultacje dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym grupy wsparcia,
- poradnictwo specjalistyczne, w tym konsultacje i praca indywidualna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz poradnictwo prawne w zakresie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

Godziny otwarcia Punktu Konsultacyjno - Informacyjnego dostosowane są do potrzeb osób i rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, które mogą zgłaszać się po pomoc bez żadnych skierowań. Realizowane programy dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości konkretnych osób. Punkt zapewnia:

- możliwość indywidualnych spotkań, gwarantujących poczucie bezpieczeństwa prywatności i otwartości,
- godziny przyjęć w godzinach popołudniowo-wieczornych, co daje możliwość korzystania ze wsparcia osobom pracującym również w systemie zmianowym,
- poczucie anonimowości,
- wsparcie nie tylko dla osoby uzależnionej, ale także dla bliskich osoby nadużywającej alkoholu (np. małżonka, partnera, dziecka, rodzica).

Możliwość ta pozwala z jednej strony zrozumieć mechanizmy rządzące osobą mającą problem alkoholowy, z drugiej natomiast uczy osobę/członka rodziny osoby nadużywającej alkoholu radzenia sobie w tej kryzysowej sytuacji.

Tabela nr 7. Liczba osób biorących udział w spotkaniach w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym

Rok	Ilość osób biorących udział w spotkaniach z terapeutą uzależnień		Podział osób uzależnionych ze względu na płeć		Podział osób uzależnionych ze względu na wiek					
	osoby uzależnione	Osoby współuzależnione DDA, członkowie rodzin alkoholowych	M	K	do 20	21-30	31-40	41-50	51-60	pow. 60
2021	88	39	56	32	0	3	31	37	9	8
2022	70	34	64	6	0	2	18	35	9	6
2023	101	70	69	32	1	3	36	31	13	17
I-XI 2024	53	9	44	9	0	0	14	19	10	10

Źródło: MOPR Krosno

Do Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin uczęszczają osoby skierowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie oraz osoby, które dobrowolnie zdecydowały się skorzystać ze wsparcia pracowników Punktu. Zapewniając pomoc w zakresie psychoedukacji

uzależnienia od alkoholu, nakierowaną na zmianę sposobu myślenia i funkcjonowania, w 2023 r. odbyły się w Punkcie 863 spotkania z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin, a 57 osób skorzystało z porad prawnych.

Z powyższych danych wynika jednocześnie, że uzależnienie od alkoholu dotyczy znacznie częściej mężczyzn niż kobiet. Najwięcej osób uzależnionych od alkoholu, korzystających ze wsparcia Punktu jest w przedziałach wiekowych 31-40 oraz 41-50 lat. Punkt prowadzi również inne formy pomocy na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych, tj. porady telefoniczne (np. jak pokierować osobę na leczenie, gdzie udać się po pomoc).

Tabela nr 8. Liczba osób korzystających z innych form pomocy oferowanych przez Punkt Informacyjno – Konsultacyjny

Rok	Porady psychologa	Porady prawne	Porady telefoniczne
2021	53	56	96
2022	71	67	72
2023	112	46	94
I-VI 2024	50	29	51

Zródło: MOPR Krosno

II. Podstawa prawna opracowania programu:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym.
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
5. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
7. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
9. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych.
10. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
13. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
14. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. - prawo przedsiębiorców.

III. Zgodność programu z krajowymi i miejscowymi dokumentami strategicznymi:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025

CEL OPERACYJNY 2: Profilaktyka uzależnień - VI Rozdział NPZ zawiera wykaz zadań służących realizacji ww. celowi.

2. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030

CEL GŁÓWNY 1 - zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi, w tym osobom uzależnionym oraz doświadczającym kryzysu psychicznego, wszechstronnej i kompleksowej opieki i wsparcia adekwatnych do ich potrzeb.

3. Strategia Rozwoju Miasta Krosna na lata 2023 -2030

Cel strategiczny 4 – Kreowanie atrakcyjnych warunków do życia i zamieszkania w Krośnie. Kierunek działania 4.3 – Integracja społeczna – Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie.

4. Rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podsumowanie części diagnostycznej:

1. Nadużywanie alkoholu jest problemem, z którym społeczeństwa, niezależnie od stopnia rozwoju gospodarczego, borykają się od wielu lat. Problem dotyka nie tylko ludzi ze środowisk o niższym statusie materialnym czy edukacyjnym, ale również tych, którzy prowadzą życie na wyższym poziomie, pod względem wykształcenia, pozycji społecznej, sytuacji materialnej.

2. Ze wsparcia w ramach poradnictwa specjalistycznego MOPR w Krośnie korzystają nie tylko osoby i rodziny korzystające z pomocy finansowej o niskich dochodach, ale i osoby i rodziny zamożniejsze, w których również występują różne społeczne problemy.
3. Jedną z przyczyn nasilającego się problemu alkoholowego jest wszechobecna reklama niskoprocentowych napojów alkoholowych, stereotyp że piwo to nie alkohol, społeczne przyzwolenie na alkohol podczas wydarzeń sportowych i kulturalnych, co buduje w świadomości ludzi przekonanie, że alkohol jest istotnym elementem kultury spędzania wolnego czasu. Przeciwwagą dla tych zjawisk powinny być kampanie promujące tzw. „zdrowy styl życia, bez nałogów”. W związku z tym należałoby zwiększyć ilość tego rodzaju kampanii, tak aby oddziaływania profilaktyczne mogło niwelować skutki promowania w niektórych spotach i materiałach reklamowych „pozytywnego” oddziaływania alkoholu na funkcjonowanie ludzi.
4. Problemem jest także propagowanie picia alkoholu wśród małoletnich. Odbywa się to nie tylko poprzez nadużywanie alkoholu przez samych rodziców, ale także poprzez podawanie dzieciom napojów jednoznacznie kojarzonych z alkoholem (np. szampan bezalkoholowy), łatwy dostęp do bezalkoholowych piw (tzw. „zerówek”) czy spożywanie przez dzieci i młodzież napojów energetyzujących, w których składzie występuje kofeina oraz tauryna. Wszystko to powoduje szkody zdrowotne oraz utrwała negatywne wzorce i przekonania.
5. Problem alkoholowy stanowi nadal istotną przyczynę udzielania pomocy społecznej i informuje nas o tym, że alkohol jest również bodźcem rozwoju wielu chorób i niepełnosprawności, degraduje człowieka i członków jego rodziny.
6. Funkcjonujące na terenie miasta Krosna grupy wsparcia i grupy psychoedukacyjne dla osób uzależnionych i współuzależnionych są poszukiwane przez mieszkańców Krosna, zapotrzebowanie na tego rodzaju wsparcie jest nadal aktualne.
7. Praca w środowisku lokalnym pracowników MOPR oraz kontakt członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z osobami i rodzinami osób z problemem uzależnień pokazuje deficyt w zakresie dostępności do leczenia i psychoedukacji uzależnionej młodzieży, młodzieży eksperymentującej z alkoholem czy pijącej szkodliwie.
8. Problemem krośnieńskiego systemu leczenia i przeciwdziałania alkoholizmowi jest brak oddziału leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych, gdzie bezpośrednio po jego zakończeniu osoba mogłaby podjąć terapię odwykową w oddziale odwykowym. Zdarza się dość powszechnie, że osoba po takim leczeniu detoksykacyjnym nie są w stanie w

abstynencji oczekiwać na miejsce w oddziale terapeutycznym. Powoduje to powrót tej osoby do alkoholizowania się i zmniejszenie szans na podejmowanie kolejnych prób walki z nałogiem.

9. Zauważa się również potrzebę zmiany postępowania i wymiany informacji pomiędzy Sądem (który wydał postanowienie o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego) a placówką leczenia uzależnień (która otrzymuje to postanowienie) w sytuacji, gdy osoba nie zgłosiła się na leczenie lub go nie kontynuuje. Być może dobrym rozwiązaniem byłoby zobowiązanie osoby uzależnionej do informowania Sądu o realizacji nałożonego na nią obowiązku i wyciąganie konsekwencji z niestosowania się do przepisów prawa, poprzez automatyczną zmianę formy leczenia.
10. Spożywanie alkoholu współwystępuje z innymi niekorzystnymi zjawiskami społecznymi, takimi jak przemoc w stosunku do osób najbliższych, nadużywanie innych środków psychoaktywnych, rozpad więzi rodzinnych, zaburzenia psychiczne.

IV. Część programowa:

1. Cele Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2025:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) zwiększenie świadomości mieszkańców miasta Krosna o usługach świadczonych przez placówki lecznictwa odwykowego, instytucje pomocowe, w tym MOPR w Krośnie (informacje o dostępności i zakresie działania Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego, poradni odwykowych, poradnictwie psychologicznym, itp.),
- 3) umożliwienie i rozszerzenie pomocy psychologicznej skierowanej do dzieci i młodzieży z rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu, w szczególności dzieci zagrożonych uzależnieniami od środków psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków (w tym prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych),
- 4) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,

- 5) realizowanie programów profilaktycznych oraz realizacja projektów socjalnych skierowanych do dzieci i młodzieży, w szczególności z rodzin, w których występuje problem alkoholowy,
- 6) realizacja lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu,
- 7) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 8) wspieranie reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 9) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
- 10) korekcyjno-edukacyjne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w celu zmiany zachowań i powstrzymanie się od stosowania przemocy,
- 11) edukowanie i organizowanie warsztatów dla rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży w celu posługiwania się przez nich skutecznymi metodami wychowawczymi i zaprzestania stosowania kar cielesnych.

2. Zadania do realizacji na rok 2025:

Tabela nr 9. Zadania do realizacji na rok 2024 w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii

Lp.	Nazwa zadania	Formy realizacji	Adresat zadania	Realizator	Rezultaty
1.	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego „Ogródek Jordanowski” wraz z filiami, w tym pokrywanie kosztów posiłków dla dzieci i młodzieży uczęszczających do placówki	zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, profilaktyczne, wyrównawcze, psychoedukacyjne, socjoterapeutyczne	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin osób uzależnionych od alkoholu i zagrożonych uzależnieniami	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży w rodzinach oraz środowisku szkolnym - zapewnienie opieki wychowawczej - organizacja czasu wolnego - pomoc w nauce - rozwój zainteresowań

2.	<p>Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin,</p> <p>w tym:</p> <p>wsparcie psychologiczne na rzecz osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne dla osób uzależnionych i współuzależnionych - konsultacje i praca indywidualna z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi - psychoedukacja - zajęcia psychoedukacyjne - poradnictwo psychologiczne - interwencja kryzysowa 	<p>osoby uzależnione, pijące ryzykownie oraz członkowie ich rodzin, osoby współuzależnione</p> <p>mieszkańcy miasta Krosna</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przywrócenie zdolności do funkcjonowania w środowisku bez używania alkoholu - nabycie wiedzy w zakresie mechanizmów psychologicznych uzależnień i zjawiska przemocy domowej - uzyskanie wsparcia przez osoby po zakończeniu leczenia odwykowego - tworzenie i prowadzenie grup wsparcia, np. dla współuzależnionych, DDA - uzyskanie pomocy specjalistycznej, w tym prawnej - nabycie wiedzy na temat zagrożeń płynących z uzależnień, - uzyskanie wsparcia psychologicznego
3.	<p>Realizacja zadań podejmowanych przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posiedzenia zespołów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego - kontrole przeprowadzane przez zespoły kontrolne w punktach sprzedaży napojów alkoholowych - posiedzenia zespołu opiniującego w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych - posiedzenia administracyjne Komisji - inne zgodnie z ustawą 	<ul style="list-style-type: none"> - osoby nadużywające alkoholu, członkowie ich rodzin oraz przedstawiciele instytucji i służb - podmioty gospodarcze posiadające zezwolenie na sprzedaż alkoholu - podmioty ubiegające się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 	<p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego - udział w spotkaniach psychoedukacyjnych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin - zapewnienie wsparcia dla osób współuzależnionych, DDA, eksperymentujących z różnego rodzaju używkami - podniesienie wiedzy na temat uzależnienia oraz miejsc udzielających wsparcia - kontrola realizacji przepisów prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych - podniesienie wiedzy sprzedawców w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych - wydanie opinii potwierdzającej spełnienie warunków niezbędnych do wydania zezwolenia na sprzedaż napojów

			Krosna		
		zakup materiałów edukacyjno – profilaktyczno – informacyjnych oraz ich rozpowszechnianie	- dzieci, młodzież i osoby dorosłe, w tym osoby z rodzin uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem - sprzedawcy i przedsiębiorcy prowadzący punkty sprzedaży napojów alkoholowych - mieszkańcy miasta Krosna	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Urząd Miasta Krosna	nabycie wiedzy na temat uzależnień od różnych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych oraz promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu
		realizacja zajęć, programów i kampanii profilaktycznych	mieszkańcy miasta Krosna	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miasta Krosna	nabycie wiedzy na temat uzależnień od różnych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych oraz promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu
		realizacja programów edukacyjno-profilaktycznych	uczniowie krośnieńskich szkół	Urząd Miasta Krosna	podniesienie wiedzy uczniów krośnieńskich szkół poprzez warsztaty edukacyjno-profilaktyczne w zakresie kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu i środków psychoaktywnych
8.	Podejmowanie działań skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych zagrożonych uzależnieniami od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi	- szkolenia, konferencje, kampanie w social mediach - realizacja zajęć profilaktycznych, wychowawczych oraz sportowych – pozalekcyjne zajęcia sportowe w różnych dyscyplinach sportowych - organizacja programów profilaktycznych, zajęć podnoszących kompetencje psychospołeczne	- mieszkańcy miasta Krosna - dzieci, młodzież i osoby dorosłe, w szczególności z rodzin i zagrożonych uzależnieniem - osoby zagrożone uzależnieniami behawioralnymi	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Miasta Krosna Centrum Integracji Społecznej Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych - poszerzenie wiedzy o szkodliwości oraz konsekwencjach uzależnień behawioralnych - poznanie czynników wpływających na powstanie uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych
9.	Pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów w ramach programu powszechnej nauki pływania „Umiem	zajęcia profilaktyczno-wychowawcze i sportowo-	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin osób uzależnionych od alkoholu	Urząd Miasta Krosna Miejski Ośrodek Sportu	wskazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego poprzez aktywizację fizyczną dzieci szkolnych, nabycie podstawowych

	plywać”	rekreacyjne	i narkotyków lub innych uzależnień behawioralnych	i Rekreacji	umiejętności pływania, profilaktykę wad postawy oraz nadwagi i otyłości – program zakłada systematyczny i powszechny udział dzieci w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych
10.	Organizowanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego (m.in. poprzez zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży w różnych dyscyplinach)	zajęcia profilaktyczno-wychowawcze i sportowo-rekreacyjne, w tym z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej	dzieci i młodzież, w szczególności z rodzin osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków lub innych uzależnień behawioralnych	Urząd Miasta Krosna Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	- wskazanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego poprzez aktywizację sportową dzieci i młodzieży oraz profilaktykę wad postawy - nabycie podstawowych umiejętności w różnych dyscyplinach sportowych oraz nawyku aktywnego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego - wzrost świadomości na temat zdrowego stylu życia, - stworzenie warunków do odkrywania uzdolnień i zainteresowań
12.	Wspieranie funkcjonowania Centrum Integracji Społecznej	aktywizacja zawodowa i społeczna	osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	Centrum Integracji Społecznej	- nabycie umiejętności umożliwiających powrót na rynek pracy - poprawa funkcjonowania rodzin - realizacja ról społecznych, w tym rodzinnych
13.	Finansowanie superwizji pracy terapeutycznej w placówce leczenia uzależnień	superwizja	pracownicy placówek leczenia uzależnień	Urząd Miasta Krosna	doskonalenie zawodowe oraz przeciwdziałanie niewłaściwym praktykom klinicznym i naruszeniom zasad etyki zawodowej terapeutów
14.	Doposażenie placówek leczenia uzależnień	doposażenie placówek wsparcia uzależnień w podstawowe meble i sprzęty	placówki leczenia uzależnień	Urząd Miasta Krosna	- podniesienie standardu i warunków świadczonych usług dla mieszkańców Miasta Krosna
15.	Wsparcie psychologiczno-terapeutyczne	zajęcia edukacyjne dla młodzieży w Centrum Aktywności Młodzieży w Krośnie	- poradnictwo - poradnictwo psychologiczno – terapeutyczne -zajęcia edukacyjne	Urząd Miasta Krosna Centrum Aktywności Młodzieży	- uzyskanie wsparcia, - uzyskanie wiedzy o zagrożeniach, uzależnieniach, - nabycie wiedzy o możliwościach pomocy
16.	Realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych oraz	Zajęcia realizowane w formie spotkań indywidualnych lub	Osoby stosujące przemoc domową	Miejski Ośrodek Pomocy	powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem

	psychologiczno terapeutycznych dla sprawców przemocy domowej	grupowych i prowadzone przez specjalistów w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej		Rodzinie	przemocy oraz rozwijanie umiejętności samokontroli i rozwiązywania problemów bez stosowania przemocy
17.	Superwizja grup diagnostyczno-pomocowych oraz zespołu interdyscyplinarnego	superwizja	- członkowie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej - członkowie grup diagnostyczno-pomocowych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	- poprawa jakości pracy z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy domowej - profesjonalizacja kadry instytucji pomocowych

3. Źródła finansowania programu.

Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18' oraz dochody z opłat określonych w art. 11' wykorzystywane mogą być na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zadania ujęte do realizacji w 2025 r. finansowane są z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i gminnych ujętych w budżecie Gminy Miasto Krosno.

4. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za pracę w Komisji polegającą na udziale w posiedzeniach mających formę posiedzeń plenarnych lub administracyjnych, posiedzeniach grup roboczych zespołu motywującego do podjęcia leczenia odwykowego, kontrolach przeprowadzanych w terenie w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz posiedzeniach zespołu opiniującego wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przysługuje wynagrodzenie miesięczne: dla przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego w wysokości 51 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, a dla pozostałych członków w wysokości 47 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę

(Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.). Procedury wypłaty wynagrodzenia określa Regulamin pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie.

5. Rezultaty:

- 1) wzrost świadomości wśród społeczności lokalnej na temat zagrożeń, jakie niosą uzależnienia,
- 2) wsparcie dla rodzin osób borykających się z uzależnieniami,
- 3) promowanie zdrowego stylu życia wśród młodego pokolenia,
- 4) poprawa funkcjonowania mieszkańców,
- 5) rozpowszechnianie wiedzy na temat problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,
- 6) profesjonalizacja kadry w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, tj. uzależnień, przemocy domowej, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

6. Wskaźniki realizacji zadań:

- 1) liczba osób kierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie,
- 2) liczba dokonanych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
- 3) liczba dzieci i młodzieży w wieku szkolnym korzystającej z programów profilaktycznych,
- 4) koszt realizacji działań z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkotykowej oraz zagrożeń cywilizacyjnych na 1 beneficjenta.
- 5) liczba osób, które ukończyły terapię odwykową realizowaną w Poradni Odwykowej w Krośnie lub w Miejscu Piastowym, oddziałach szpitalnych.

7. Monitorowanie i Ewaluacja Programu

Monitoring i ewaluacja realizacji zadań polegać będzie na systematycznej ocenie realizowanych zadań oraz ich modyfikacji w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych, czy też narastanie poszczególnych kwestii społecznych. Monitoring prowadzony jest w celu potwierdzenia skuteczności działań ujętych w Programie. Odbywa się on w sposób ciągły, poprzez dokonywanie bieżących kontroli jakości i rzetelności realizowanych zadań, ścisłą współpracę z ich realizatorami oraz analizę i interpretację danych sprawozdawczych przekazywanych gminie. Nadzór

nad Programem polegać będzie na badaniu poziomu realizacji zadań, analizie wskaźników, okresowym przeglądzie postępów oraz sporządzaniu informacji do Rady Miasta Krosna z realizacji programu.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Najczęstsze przyczyny kwalifikujące do pomocy społecznej,

Tabela nr 2. Liczba interwencji wobec osób znajdujących się pod wpływem alkoholu oraz narkotyków,

Tabela nr 3. Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych latach 2021 – 2024,

Tabela nr 4. Liczba osób kierowanych na posiedzenie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych latach okresie od stycznia 2024 do września 2024 z podziałem na rodzaj wnioskodawcy,

Tabela nr 5. Skala zjawiska przemocy domowej w okresie od 2021 r. do VI 2024 r.,

Tabela nr 6. Liczba wniosków skierowanych przez Dział Interwencji Kryzysowej MOPR o spowodowanie leczenia odwykowego,

Tabela nr 7. Liczba osób biorących udział w spotkaniach w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym,

Tabela nr 8. Liczba osób korzystających z innych form pomocy oferowanych przez Punkt Informacyjno – Konsultacyjny,

Tabela nr 9. Zadania do realizacji na rok 2025 w ramach Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Spis wykresów:

Wykres nr 1. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie Miasta Krosna w poszczególnych latach,

Wykres nr 2. Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w okresie od 2021 do VI 2024.

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie uchwalenia Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2025

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. u. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. W oparciu o art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programu przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Miasta Krosna.

W związku z powyższym zasadnym jest przyjęcie Miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2025.